

MOCIÓ D'ELABORACIÓ DE CENS DE CEMENTIRIS I SERVEIS FUNERARIS A LA DEMARCACIÓ DE BARCELONA I DE SUPORT A ESTUDIS DE VIABILITAT DE PRESTACIÓ PÚBLICA

La legislació de règim local inclou els cementiris i serveis funeraris en la llista de sectors que han de ser objecte de la competència municipal.

El cementiri és un servei mínim obligatori a tots els municipis.

Les competències municipals difereixen segons parlem de cementiris o serveis funeraris. Amb tot, al tractar-se d'un servei mínim obligatori, el cementiri té la condició de servei públic i són els ajuntaments els responsables de garantir la seva existència i de regular-ne el seu ús.

Sobre els cementiris privats, els ajuntaments exerciran les competències urbanístiques i de sanitat pertinents.

Els serveis funeraris no constitueixen formalment un servei públic però la legislació sectorial defineix els serveis funeraris com un servei essencial d'interès general, l'establiment i prestació dels quals ha de ser autoritzat pels ajuntaments que, d'acord amb les seves ordenances, podran regular requisits i característiques.

A més, la llei atribueix als ajuntaments la responsabilitat de garantir la prestació de serveis funeraris a les persones que no disposin de recursos econòmics per sufragar el seu cost.

La mort, com la majoria dels aspectes de la vida dins la societat capitalista, s'ha convertit en un producte, i per tant en una forma de fer diners. A diferència d'altres, però, la mort és universal, ens afecta a totes, i per tant la seva mercantilització és especialment greu. Tot i aquesta universalitat les normatives espanyola i europea han obligat a liberalitzar-ne la gestió. Per tant, ens trobem amb un fet inevitable, sovint imprevisible i que afecta tothom, que s'ha deixat en mans de les empreses privades que operen amb l'únic criteri de la maximització de beneficis.

Davant del benefici com a únic objectiu hi ha ajuntaments com Terrassa, que mantenen el concepte de servei funerari públic, un servei que sempre s'havia gestionat des dels ajuntaments i que garanteix un accés realment universal a aquesta necessitat vital bàsica. Per recuperar aquest servei, cal trobar mecanismes que permetin tornar a fer públic el que s'ha anat privatitzant durant aquests anys, i això passa per la internalització o la mancomunació dels serveis funeraris entre diversos municipis i Consells Comarcals.

Amb el retorn del servei públic, es poden acomplir dos objectius igualment importants. En primer lloc, s'aconseguiria una important rebaixa de preu en la majoria de municipis, ja que en molts casos les empreses aprofiten la seva posició dominant (en molts casos es tracta de monopolis de fet) per imposar uns preus absolutament inflats i que no tenen cap relació amb els costos que genera el servei. En segon lloc, es recuperaria la gestió democràtica d'un servei essencial i absolutament universal, de manera que la mort deixaria de ser un negoci per tornar a ser, simplement, l'etapa final de la vida humana. Això té diverses implicacions, des de la possibilitat d'aplicar tarifació social als enterraments fins a la promoció dels enterraments laics.

En definitiva, cal que els ajuntaments de la demarcació que ho desitgin puguin prendre una postura activa en la lluita per la recuperació dels serveis funeraris públics.

La voluntat política d'internalitzar els serveis funeraris és perfectament compatible amb la legislació actual que permet a l'administració pública prestar el servei. Així, la llei catalana, Llei 2/1997, de 3 d'abril, de serveis funeraris, diu molt clarament a l'article 1 que es tracta d'un Servei essencial d'interès general, però alhora deixa clar que ha de ser ofert en règim de lliure concurrència: «1. Els serveis funeraris tenen la condició de servei essencial d'interès general, el qual pot ésser prestat per l'Administració, per empreses públiques o per empreses privades, en règim de concurrència en tots els casos.»

No hi ha dubte que un ajuntament de manera individual o mancomunada pot prestar els serveis funeraris. Ara bé, ho ha de fer

amb criteris de lliure concurrència, i no pot donar privilegis a cap empresa, ja sigui privada o pública.

Tot aquest argumentari encaixa perfectament amb els diferents moviments que s'estan produint en alguns ajuntaments i dins l'Autoritat Catalana de la Competència, que va publicar aquest estiu l'estudi "*L'ús del tanatori i els seus efectes sobre la competència en els serveis funeraris*" i la "*Guia per a l'adequació de les ordenances i reglaments municipals sobre serveis funeraris en termes de competència*". Aquesta documentació posa en relleu les diferents pràctiques monopolístiques que generen uns preus molt elevats en la prestació dels serveis funeraris i com els tanatoris són utilitzats per les empreses prestadores del servei com un instrument per captar clients, evitar la competència dels altres operadors de la seva àrea geogràfica d'influència i mantenir uns preus molt elevats del servei, ja que per norma general tothom vol enterrar el seu familiar al municipi on ha viscut.

No obstant, no considerem que liberalitzar el servei millorant la competència entre empreses privades sigui la solució definitiva al problema, sí que és cert que en alguns casos com els de Salt o Girona s'ha pogut reduir el preu dels enterrament, perquè la necessitat de l'empresa privada d'obtenir benefici industrial fa que una empresa pública ben dimensionada i gestionada pugui oferir en la majoria de casos un servei a un menor cost. A més a més, la internalització del servei permet mantenir un control directe sobre aquest garantint en tot moment un accés en règim d'igualtat per tothom i a l'hora garantir-ne la seva gestió democràtica.

Atès que la funció essencial de la Diputació de Barcelona és donar suport als municipis i oferir respostes a les seves necessitats.

Atesa la condició del cementiri com a servei mínim obligatori a tots els municipis.

Atesa la condició dels serveis funeraris com un servei essencial d'interès general.

Atesa la necessitat de coneixement de cementiris i serveis funeraris a la demarcació de Barcelona.

Atesa la voluntat política explícita del Ple de la Diputació de donar suport tècnic, jurídic i econòmic als ajuntaments que es plantegin processos d'internalització de serveis i així ho sol·licitin.

El grup de la CUP Poble Actiu a la Diputació de Barcelona proposa al Ple l'adopció dels següents **ACORDS**:

Primer.- Instar a la Diputació de Barcelona a elaborar un cens de cementiris i serveis funeraris a la demarcació de Barcelona.

Aquest cens inclourà el cost d'enterrament estàndard a cada municipi i es realitzarà mitjançant els Cercles de Comparació Intermunicipal.

Segon.- Instar a la Diputació de Barcelona a donar cobertura tècnica, jurídica i econòmica a tots aquells ajuntaments, consorcis públics supramunicipals i Consells Comarcals que vulguin endegar processos d'internalització de cementiris o serveis funeraris i que així ho sol·licitin. Aquesta cobertura inclourà l'estudi de la viabilitat econòmica i jurídica de creació d'empreses públiques supramunicipals quan s'escaigui.

Tercer.- Traslladar d'aquests acords als **311 municipis** de la demarcació, als **Consells Comarcals** i a les **entitats municipalistes**.

Cordialment,

Barcelona, 19 de gener de 2017

Maria Rovira
Portaveu del Grup CUP-Poble Actiu